

KOTI JA LASTEN KASVATUS

Kirj. Anna Maljanen.

PORVARILLINEN maailmankatsomus on kautta aikain selittänyt kodin olevan pyhätön, jonka ihmiset itse voivat muodostaa sellaiseksi kuin haluavat, joko taivaaksi tai helvetiksi. Jokaisella, porvarillisen käsityksen mukaan, kun on mahdollisuus luoda oma onnensa, tai sitten onnettomuudensa. Tällaista mahdollisuutta, tosiasiallisesti puhuen, ei ole edes rikkailakaan, jotka voivat käyttää rahaa onnensa rakentamiseen. Siis vielä vähemmän sellaista mahdollisuutta on työläisillä, joilta puuttuu aineelliset edellytykset, useissa tapauksissa aivan välttämättömään elämänvälineiden hankintaan. Taloudellisten vaikeuksien kannustamana, niiden juontamain syiden aiheuttamana, työläisten koti useissa tapauksissa muuttuu kaikkeksi muuksi, vaan ei porvarillisen selityksen mukaisesti rauhansatamaksi.

Perin harvassa nykyaikaisten työläisten kodeissa voidaan puhua onnesta. Kodissa, sen jäsenten kesken, voi joskus vallita täydellinen yhteisymmärrys, sopusointu, mutta todellinen onni ei sisälly yksinomaan siihen. Todelliseen onneen sisältyy myös taloudellinen hyvinvointi, jota vailla ovat miljoonat työläiskodit. Miljoonissa työläiskodeissa on alinomaisena vieraana nykyisen yhteiskunnan aiheuttama puute ja kurjuus. Tämän seuraukset ovat havaittavissa työläisten kodeissa monissa eri muodoissa. Työläiset suurelta osalta näkevät nämä seuraukset, vaan eivät voi käsittää oikein, mistä ne johtuvat, eivät tunne seurausten syitä.

Kenpä meistä ei kaipaisi kotia, kaikki sitä kaipaamme. Sehän on paikka, jossa ainakin vielä nykyään useimmissa tapauksissa annetaan ensimmäiset askeleet ihmisten ruumiilliselle ja henkisellekin kehitykselle, paremmin ehkä sanoen, pitäisi annettamaan. Mutta miljoonat ihmisielut jäävät vaille todellisen kodin vaikutusta ja sen hellyyttä. Lukemattomat määrät syntyvät lapsia, jotka jo ennen syntymistään ovat kodittomia. Näiden äidit, jotka synnyttävät ja kasvattavat uutta elämää maailmaan, ovat kodittomia ja jäävät vaille heille luonnonlakien mukaan kuuluvia oikeuksia. Miljoonat äidit, nuo kotien hellimmät olennot, saavat synnyttää lapsia, tuskien lapsia, joissain komeroiden nurkissa. Joissakin tapauksissa, todellisesti perin harvoissa tapauksissa, tilapäisissä kodeissa — synnytykslaitoksissa. Miljoonat meistä, työväenluokan jäsenistä, ovat syntyneet ränsistyneiden vuokratulojen nurkissa, joissa ovat äitien kanssa saaneet kärsiä kaikenlaista puutetta elämänsä ensimmäisistä päivistä saakka. Nämä eivät ole saaneet kokea todellisen kodin vaikutusta, ei edes hetkellisestikään.

Miljoonat meistä, syntyneinä tietämättöminä

kodista ja kohtalosta, joutuvat jo lapsena, jolloin kotia kipeimmin kaipaisivat, tehtaiden tummien seinien sisälle, tai muihin töihin ja työpaikkoihin, ansaitsemaan toimeentulonsa, luomaan rikkauksia rikkaille, takaamaan aineellisen hyvinvoinnin heidän lapsilleen.

Me työläiset voisimme luonnollisesti olla kykeneviä kodin rakentajia ja lasten kasvattajia, ainakin suurelta osalta, mutta nykyinen yhteiskuntamuoto kieltää siihen mahdollisuuden. Myönnettävästi meistä monet, suuret joukot, eivät ole saaneet henkistä kasvatusta siinä määrin, etä voisivat olla kykeneviä antamaan lapsilleen ensiopeutuksen. Mutta tähänkin syyt ovat löydettävissä vallitsevasta yhteiskunnasta. Mutta vaikkapa meillä kuinka olisi halua, niin ei ole mahdollisuuksia. Lasten kasvatusta vaatii vapautta ja aineellisia varoja, henkisen kykeneväisyyden lisäksi. Kurja asema tappaa työläisvanhemmilta sen hellyyden, voiman ja tarmon, joka tarvittaisiin lasten kasvatuksessa.

Äärimmäisen kurjassa asemassa elävien työläisten henkinen ja ruumiillinen kykyisyys heikentyy polvi polvelta. Kaikenlaisten vallitsevan yhteiskuntajärjestelmän synnyttämät paheet, jotka riehuvat täydessä kukoistuksessaan suuria työläisjoukkoja käsittävässä ympäristössä, vaikuttavat huonosti näihin kasvaviin työläisiin. Työläiset eivät jaksa käsittää, mistä kaikki nämä puutteellisuudet johtuvat ja niin tietämättömyydessään vaipuvat niiden alle, yrittämättä taistella niiden hävittämiseksi.

Palkkatyöläisen koti, miljoonissa ja taas miljoonissa tapauksissa on todellisen kodin irvikuva, eikä mitään muuta. Niistä puuttuu kodin lämpöä ja suloa. Siksi kodit hajoaa niin usein. Kodin vaikutus lapsiin ei ole sellaista, kun sen tulisi olla, johtuen luonnollisesti vallitsevassa yhteiskunnassa olevista taloudellisista syistä. Tosiasiallisesti nykyaikainen koti on kelvoton lasten kasvatukseen. Tästä luonnollisesti emme voi syyttää yksilöitä, vaan koko yhteiskuntaa.

Työläiset muuttuvat oman onnensa luojiksi vasta sitten, kun he saavuttavat määräämisvallan niihin aineellisiin elämänvälineisiin nähden, joista heidän jokapäiväinen toimeentulonsa riippuu ja myös niihin käsityksiin nähden, joita lapsille opetetaan kouluissa ja kotona. Todellisten kotien rakentamismielessäkin meillä olisi syytä tehdä kaikemme nykyisen järjestelmän hävittämiseksi, järjestelmän, joka heikentää sukuamme ruumiillisesti ja henkisesti. Työläistoverit, miehet ja naiset, meidän velvollisuutemme on järjestyä, järjestyä oikealla tavalla, sellaiseen taloudelliseen järjestykseen kuin on I. W. W. Ainoastaan sellaiseen ja siksi meidän tulee yhtyä siihen.